

omnis atque honesti origo. Hanc enim qui a lege voluntateque Numinis repetunt, hac de re ita, ut decet, philosophantur. Iam cum DEVS tenerrimo amore res a se conditas, ipsosque homines prosequatur, quis dubitet, tales eum illis leges dedisse, quae illorum conseruare ac promouere felicitatem cum primis aptae essent. Ergo hoc demum utile est illis, quod hisce legibus est conueniens, & idem quoque est, quod honestum vocare solemus. In eo autem caput omnis prudentiae positum est, hoc recte agnoscere, & ita veram utilitatem, ab apparente, rite discernere.

§. V. Ad sublimiora haec transfert doctissimus Mediolanensium Antistes, AMBROSIVS, demonstrans ex Christianorum disciplina multo magis adhuc, quam ex philosophorum, nihil utile dici posse, quod non quoque honestum sit. *Utilitatem autem, inquit, ** non pecuniarii lucri aestimatione subducimus, sed acquisitione pietatis, sicut Apostolus ait: pietas autem ad omnia utilis est, promissionem habens vitae praesentis & futurae.* Hinc porro probat in diuinis quoque literis ea utilia vocari, quae iusta sunt atque honesta, & tum subiungit: *liquet igitur, quod honestum est, utile & iustum esse: & quod utile, honestum & iustum, & quod utile, iustum & honestum.* Utilitatem autem praecipue ex fide ac dilectione, & aequitate apud Christianos metiendam esse ** l.c. cap. III* ex instituto probat: ** nihilque apud eos utile dicendum, nisi quod ad sanctioris vitae institutum promouendum aliquid confert, alibi * hunc in modum contendit: nos nihil omnino, nisi quod deceat, & honestum sit, futurorum magis, quam praesentium metimur formula, nihilque utile, nisi quod ad vitae illius gratiam proficit, definimus, non quod ad delectationem praesentis.* Quam ergo recte atque praeclare sibi consulerent, qui doctrinae ciuilis studio tenentur, seque ad reipublicae administrationem accingunt, si ex hisce demum, verae ac genuinae prudentiae fontibus, proficere cuperent! Ast cum eos negligi ipsa experientia doceat, quid mirum, si MACHIAVELLI ubique regnet atque triumphet philosophia? Etenim si quis est, qui existimauerit, eam aut nullos, aut paucos habere sectatores, eum rudem atque ignarum rerum omnium esse oportet. Hosce autem homines

*** libi II, de
Offic. cap.
III.*

** l.c. cap. III
IX.*